

ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถาบันเทিংแบบครบวงจร ที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พรพรรณ คำไล่ โรม วงศ์ประเสริฐ และคณิต เขียววิชัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*Corresponding author: khamlai_p@old.silpakorn.edu

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม 2) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม และ 3) ประเมินและนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการวิเคราะห์ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรค ด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน ขั้นตอนที่สอง จัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 7 คน ขั้นตอนที่สาม การนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมและทดสอบด้วยการประชาพิจารณ์ จำนวน 110 คน และขั้นตอนสุดท้าย การตรวจสอบและยืนยันด้วยการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินเพื่อรับรองข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า สถาบันเทিংแบบครบวงจรมีจุดแข็ง คือ สามารถสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชน พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่ควรระวังปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย มีจำนวน 6 องค์ประกอบ โดยใช้ชื่อว่า TEMPIG ประกอบด้วย 1) การจัดการท่องเที่ยวและเครือข่ายความร่วมมือ 2) การพัฒนาศักยภาพสถาบันเทিংแบบครบวงจร 3) การบริหารจัดการสถาบันเทিংแบบครบวงจร 4) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และชุมชน 5) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 6) การสนับสนุนจากภาครัฐ สำหรับผลการตรวจสอบและรับรองข้อเสนอเชิงนโยบายด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการสถาบันเทিংแบบครบวงจรที่จะสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพื่อสร้างรายได้นำมาพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : 1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย 2. การมีส่วนร่วม 3. สถาบันเทিংแบบครบวงจร

Proposed participatory policy for entertainment complex management impacting the development of Thailand's tourism industry

Patsaphon Khamlai*, Rome Wongprasert and Kanit Kheovichai

Faculty of Education, Silpakorn University, Nakhon Pathom 73000, Thailand

**Corresponding author: khamlai_p@old.silpakorn.edu*

Abstract

This research aimed to achieve the following objectives: 1) to study the situation, factors, problems, and obstacles in the preparation of participatory policy proposals, 2) to develop a proposed participatory policy, and 3) to evaluate and present the proposed participatory policy. This research utilized a research and development methodology and was divided into four stages. The first stage involved analyzing the factors, problems, and obstacles through document analysis and focus group discussions with a group of 15 experts. In the second stage, a draft of the proposed participatory policy was prepared, and interviews were conducted with 7 key informants. The third stage involved presenting the proposed participatory policy and testing them through public hearings with 110 participants. Finally, the proposals were reviewed and evaluated in connoisseurship meetings with 11 experts. The research instruments were questionnaires, interviews, and assessments used to validate the proposed participatory policy. The research findings revealed that comprehensive entertainment complexes have strengths that can create jobs and generate income for the people, thereby contributing to the country's economic development and promoting a diverse tourism image. However, there is also an acknowledgement of potential issues that could affect society, culture, and the environment. The development of proposed participatory policy comprises six components under the name TEMPIG, including 1) Tourism management and partnership, 2) Entertainment complex development, 3) Management, 4) Human resource and community development, 5) Infrastructure and amenities development, and 6) Government support. Experts agreed that the proposed participatory policy was appropriate, feasible, compatible, and beneficial at a high level. The resulting comprehensive policy for entertainment complex management will be able to contribute significantly to the development of Thailand's tourism industry by utilizing the revenue generated for the country's overall development.

Keywords: 1. Proposed policy 2. Participatory 3. Entertainment complex

บทนำ

ภาคการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยตลอดหลายปีที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ. 2562 รายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ 3 ล้านล้านบาท ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 การท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ทั่วโลกมีการออกมาตรการจำกัดการเดินทาง ส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2563 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวประเทศไทย 6.7 ล้านคน ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 ถึงร้อยละ -83.2 ต่อปี และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพียง 3.3 แสนล้านบาท ลดลงร้อยละ -82.6 ต่อปี พ.ศ. 2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น (Chandrachit, Suthaluang, Kosasawiang, & Thammasupreede, 2022) ตั้งแต่ พ.ศ. 2564-2565 ประเทศไทยหวังที่จะสร้างการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูงบนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ เน้นการทำตลาดศักยภาพหารายได้มากกว่าปริมาณ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในระดับประเทศจะต้องมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น มุ่งสู่การท่องเที่ยวมูลค่าสูงใน 3 เรื่อง ทั้งมีมูลค่าสูงในเรื่องของเศรษฐกิจ มูลค่าสูงในเรื่องของสิ่งแวดล้อม และมูลค่าสูงในเรื่องของสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Nithiprapha, 2021)

เมื่อพิจารณาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 (The Thirteenth National Economic and Social Development Plan 2023-2027, 2022) วัตถุประสงค์ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน กำหนดไว้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจไทย และยังเป็นแหล่งสร้างรายได้สำคัญให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ โดยกาสิโน (casino) ถือเป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ที่หลายรัฐบาลทั่วโลกต่างเชื่อกันว่าน่าจะเป็นแหล่งเพิ่มรายได้ที่สำคัญจำนวนมหาศาลให้กับประเทศของตน (Tianam, 2017) ในอดีตมีความพยายามหลายครั้งในการผลักดันกฎหมายที่มีลักษณะส่งเสริมให้มีการเปิดธุรกิจการพนันที่เปิดกว้างขึ้น หรือการส่งเสริมให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมายในประเทศไทย และได้มีการศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับการสร้างกาสิโนในรูปแบบสถานบันเทิงแบบครบวงจร โดยให้เหตุผลตามแบบอย่างประเทศที่ธุรกิจการพนันสามารถสร้างรายได้ให้กับภาครัฐนำไปสนับสนุนในกิจการพัฒนาประเทศ (Jantanasaro, 2018) ธุรกิจการพนัน เป็นธุรกิจที่สร้างรายได้อย่างมหาศาล จึงทำให้มีผู้เรียกร้องต้องการให้มีการเปิดธุรกิจกาสิโนที่ถูกกฎหมายขึ้น เพื่อเป็นการหารายได้เข้ารัฐ ดังนั้น สถานบันเทิงแบบครบวงจรจึงถูกเสนอขึ้นมาให้สภา

นิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาว่าเป็นแหล่งรายรับที่จัดหาได้ง่าย (Phornprapa, 2017) ยกตัวอย่างรายได้จากสถานบันเทิงแบบครบวงจรในต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2562 มาเก๊า มีรายได้จากธุรกิจการพนันมากกว่า 36,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลาสเวกัส ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีรายได้ถึง 6,590 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสิงคโปร์ มีรายได้จากการพนัน 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (The Secretariat of The House of Representatives, 2022) ต่อมาราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการเปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจร การจัดเก็บรายได้และภาษีจากธุรกิจกาสิโนถูกกฎหมายและมาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาต่อการพนันผิดกฎหมาย การแพร่ระบาดของตู้เกมพนันไฟฟ้าและการพนันออนไลน์ (Thairat Online, 2022)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าทิศทางนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อนำมาเป็นนโยบายในการบริหารประเทศเป็นประเด็นสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เพื่อศึกษาสถานการณ์ ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนนโยบายแบบมีส่วนร่วม พัฒนารูปแบบนโยบายแบบมีส่วนร่วม และเพื่อหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยจะต้องพัฒนาเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่สนใจเกี่ยวกับสถานบันเทิงแบบครบวงจร และนำผลการศึกษาที่ได้มาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมของประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย
3. เพื่อประเมินและนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดกระบวนการนโยบายสาธารณะ (policy process) นโยบายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญตั้งแต่จุดเริ่มต้น คือ ตั้งแต่การก่อร่างนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินนโยบาย ตลอดจนถึงการยุตินโยบาย ซึ่งนโยบายอาจมีการต่อเนื่อง หรือการทดแทนนโยบายใหม่ เมื่อนโยบายเดิมสิ้นสุดลง ทั้งหมดล้วนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน (Wamanond, 2018)

2. ศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วม เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพขององค์กร คือ เมื่อบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจะช่วยลดความขัดแย้งและการต่อต้าน ทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานจริงที่จะนำไปสู่การยอมรับและการเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการหรือกิจกรรมนั้นโดยอาจเป็นการร่วมกันคิด วิเคราะห์ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และประเมินผล เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Penglee & Sorakraikitikul, 2017) และการมีส่วนร่วมของประชาชน (people participation) เป็นหัวใจของการพัฒนาชุมชน โดยเป็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ในเรื่องของการปกครองตนเอง คือ ต้องการให้ประชาชนได้เข้าไปตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชนตัวเอง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทุก ๆ แขนง (Rapeepat, 1984)

3. ศึกษาแนวคิดองค์ประกอบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้ 1) นักท่องเที่ยว หมายรวมถึงผู้มาเยือนด้วย 2) สิ่งดึงดูดใจหรือแหล่งท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น 3) โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 4) องค์กรภาครัฐ ซึ่งมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมทางการท่องเที่ยว 5) องค์กรภาคเอกชน ที่ดำเนินธุรกิจภาคบริการอันหลากหลาย และ 6) เจ้าบ้านหรือประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยว (Wannathanom, 2009)

4. ศึกษาแนวคิดกระบวนการทางการจัดการ หลักการจัดการองค์กร (management function) ในปัจจุบัน จะพิจารณา รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการองค์กรที่ดี ซึ่งในปัจจุบันหน้าที่การจัดการจะมุ่งเน้น 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การนำ (leading) และการควบคุม (controlling) บางครั้งเรียกว่า ตัวแบบพีโอแอลซี (POLC Model) และองค์ประกอบของทฤษฎี 4M

เป็นหนึ่งในทฤษฎีการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย คน (man) เงิน (money) วัสดุ (material) และการจัดการ (management) (Khwan-ngern, 2016)

5. ศึกษาแนวคิดสถาบันเชิงแบบครบวงจร หรือ Entertainment complex คือ สถานที่รวบรวมบริการต่าง ๆ ให้อยู่ในสถานที่เดียวกัน ได้แก่ กาสีโน ร้านค้า สนามกอล์ฟ ธุรกิจบันเทิงต่าง ๆ (Chareonwongsak, 2012) และยิ่งรวมถึงอาคารขนาดใหญ่หรือกลุ่มอาคารซึ่งประกอบด้วยห้องหรือส่วนต่าง ๆ สำหรับทำกิจกรรมเพื่อความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ซึ่งอาจประกอบด้วยองค์ประกอบหลากหลาย เช่น โรงแรม ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล ธนาคาร สวนสนุก กาสีโน การพนันออนไลน์ สนามกีฬา หอประชุมสำหรับการจัดงานแสดงต่าง ๆ กาสีโน หมายถึง สถานการณ์พนันขนาดใหญ่และโอโง่ง มีการพนันหลายชนิด เช่น รูเล็ตต์ ไพ่ เป็นต้น (The Secretariat of The House of Representatives, 2022)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมด้วยการศึกษาแนวคิดจาก 1) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย 2) การมีส่วนร่วม 3) องค์ประกอบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 4) หลักการจัดการ และ 5) สถาบันเชิงแบบครบวงจร และใช้กระบวนการวิจัยแบบวิธีวิจัยและพัฒนา (R&D) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

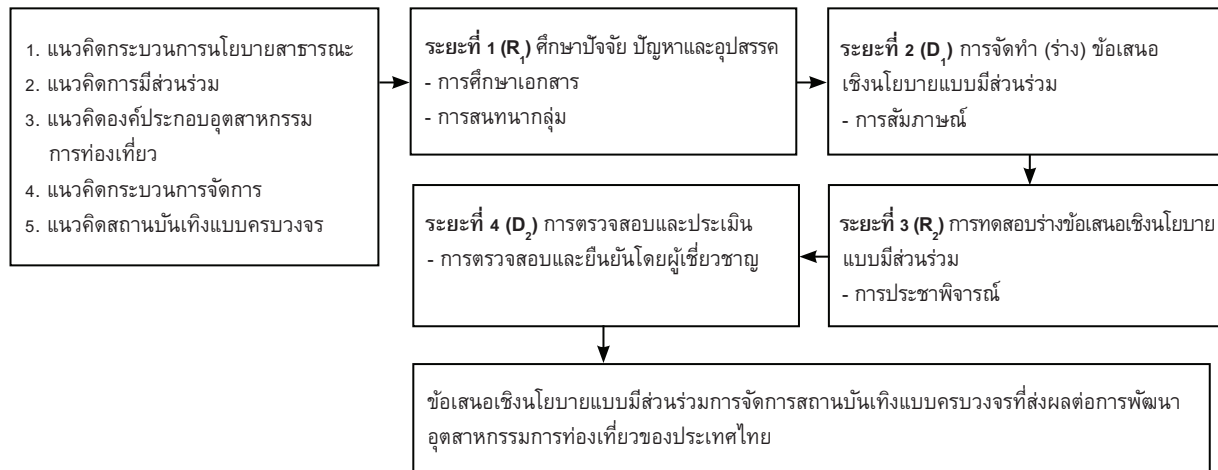
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม โดยมีการศึกษา 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) การศึกษาเอกสาร (document study) และ 2) การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากกลุ่มนักวิชาการ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 15 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์ประกอบการร่างข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย เกณฑ์การพิจารณาจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย 4 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความมีประโยชน์ จากนั้นนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 7 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง และใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนโยบายสาธารณะ การท่องเที่ยวและสถานบันเทิงแบบครบวงจร แล้วนำข้อมูลมารวบรวมเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมด้วยวิธีการประชาพิจารณ์ (public hearing) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้แก่บุคคลผู้อาจได้รับผลกระทบจากนโยบายการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจร จำนวน 110 คน เป็นการคัดเลือกแบบสะดวก โดยการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ที่สนใจได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายด้วยวิธีการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) จำนวน 11 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมโดยพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) และสรุปเป็นร่างเพื่อนำเสนอเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจร มีดังนี้

1.1 จุดแข็ง คือ มีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยในการดึงดูดนักท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ และเสริมสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ

1.2 จุดอ่อน คือ ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดการพนันของประชาชน เสี่ยงต่อการฟอกเงิน และการทำธุรกิจที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.3 โอกาส คือ มีโอกาสดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ และส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการสร้างความร่วมมือกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ สร้างโอกาสในความร่วมมือกับอุตสาหกรรมอื่น

1.4 อุปสรรค คือ ความแข็งแกร่งของกลุ่มแข่งขัน สภาพการเมืองและเศรษฐกิจ ปัญหาทางการเมืองหรือสภาพเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคง และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

2. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม การจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ด้วยการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การสนทนากลุ่ม นำมาสู่การจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม และนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ทำการปรับปรุงร่างสู่การเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม นำไปทำการประชาพิจารณ์ (public hearings) เพื่อถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง และปรับปรุงเพื่อนำไปสู่กระบวนการสุดท้าย คือ การตรวจสอบและยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) จึงได้เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ชื่อว่า TEMPIG มีองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการจัดการท่องเที่ยวและเครือข่ายความร่วมมือ (tourism management and partnership) ประกอบด้วย 6 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวรูปแบบสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้ได้ระดับมาตรฐานสากล 2) สร้างมูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวชนิดอื่น ๆ พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งสู่การท่องเที่ยวมูลค่าสูง สร้างเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอันนำมาสู่การพัฒนาประเทศ 3) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม 4) ส่งเสริมการทำความร่วมมือกับเครือข่ายในห่วงโซ่การท่องเที่ยวมุ่งสร้างความสมดุลทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทานให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันผ่านการทำการตลาดแบบบูรณาการ 5) ร่วมมือพันธมิตรทุกฝ่ายในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสอดคล้องกับแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) และ 6) การสร้างมาตรฐานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ด้วยการสร้างรูปแบบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสถานบันเทิงแบบครบวงจรและเพิ่มความน่าเชื่อถือแก่นักท่องเที่ยว

2.2 ด้านการพัฒนาศักยภาพสถานบันเทิงแบบครบวงจร (entertainment complex) ประกอบด้วย 7 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) การส่งเสริมการลงทุนธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับสถานบันเทิงแบบครบวงจร เพื่อดึงดูดการลงทุนจากกลุ่มทุนขนาดใหญ่ 2) พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งเพื่อการเดินทางเข้าถึงสถานบันเทิงแบบครบวงจร พัฒนาระบบการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมและความสะดวกสบายต่อการเข้าถึง และค่าบริการที่เหมาะสม 3) พัฒนาสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ มีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว ยกย่องให้เป็นที่ยอมรับโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว สถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนและคนในชุมชน 4) ส่งเสริมให้มีสินค้าการท่องเที่ยว การบริการรวมถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เพิ่มประสบการณ์ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความคุ้มค่ากับเวลา และค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวต้องเสียไป 5) การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 6) การส่งเสริมภาพลักษณ์แบรนด์สถานบันเทิงแบบครบวงจรให้อยู่ในระดับโลก (world

class) และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี (affluent tourism) และ 7) ส่งเสริมการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยการขยายตลาดโดยการส่งเสริมกิจกรรมสินค้าและบริการท่องเที่ยวมูลค่าสูง รุกเปิดตลาดใหม่และดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงให้เดินทางท่องเที่ยว

2.3 ด้านการบริหารจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจร (management) ประกอบด้วย 7 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) พิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจร 2) พัฒนาสมรรถนะของสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้มีระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การนำ (ผู้นำ) การควบคุม การบริหารความเสี่ยง และการบริหารด้านการเงินที่ยึดหลักธรรมาภิบาล 3) มีคณะกรรมการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสถานบันเทิงแบบครบวงจรพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนเงินทุนหรือแหล่งกู้ยืมเงินต่าง ๆ ที่ถูกกฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการลงทุนให้กับผู้ประกอบการ 4) ทดลองจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจรในรูปแบบ Sandbox ทดลองกับเมืองตัวอย่างก่อนที่จะลงทุนจัดตั้งเต็มรูปแบบ เลือกจังหวัดที่มีความเหมาะสมที่จะเป็นเมืองแห่งสถานบันเทิงแบบครบวงจร 5) ควรมีรูปแบบการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้มีความน่าเชื่อถือต่อผู้มาลงทุน 6) จัดรูปแบบการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงาน 3 ฝ่าย ดังนี้ (1) ฝ่ายนโยบาย (policy) (2) ฝ่ายปฏิบัติการ (operation) และ (3) ฝ่ายควบคุม (regulator) และ 7) การบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงทรัพยากรบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญร่วมกัน ยกย่องศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างมีมาตรฐาน

2.4 ด้านการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และชุมชน (people and communities) ประกอบด้วย 7 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากร ทักษะการให้บริการ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของบุคลากรด้วยมาตรฐานการให้บริการตามสมรรถนะที่ได้รับรองจากหน่วยงานระดับชาติและนานาชาติ 2) การส่งเสริม สนับสนุน การศึกษา การฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรเพื่อป้อนสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อยกระดับและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 3) มีนโยบายส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ มีการพัฒนาด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสถานบันเทิงแบบครบวงจร สร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ 4) ส่งเสริมการลงทุนให้เกิด

ธุรกิจใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานบันเทิงแบบครบวงจร ไม่ผูกขาดการลงทุนให้แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มีนโยบายสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน ต้องมีมาตรการช่วยเหลือเศรษฐกิจชุมชนในการสร้างโอกาสและสร้างรายได้ให้กับร้านค้าท้องถิ่น ธุรกิจบริการอื่น ๆ 5) ส่งเสริมความเข้าใจและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานบันเทิงแบบครบวงจรและชุมชน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนและชุมชน สร้างโอกาสให้กับคนในท้องถิ่นและชุมชนด้วยการให้อาชีพที่จำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจ 6) ให้การสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยการเชื่อมโยงกิจกรรมที่เน้นวัฒนธรรมท้องถิ่น การสร้างตลาดสินค้าท้องถิ่นในสถานบันเทิงแบบครบวงจร เปิดโอกาสให้ศิลปินต่าง ๆ ได้เข้ามาแสดงทักษะ ความสามารถ และสร้างผลงานที่น่าสนใจ และ 7) การจัดการสิ่งแวดล้อม จะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม มีการส่งเสริมนโยบายการใช้ทรัพยากรที่ยั่งยืนและรักษาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการลดปริมาณขยะให้เป็นศูนย์มาใช้ในการบริหารจัดการของเสีย ออกระเบียบข้อบังคับในการควบคุมมลภาวะที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ และส่งเสริมการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม มุ่งสร้างให้สถานบันเทิงแบบครบวงจรเป็นธุรกิจสีเขียวหรือ Green entertainment complex

2.5 ด้านการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก (infrastructure and amenities) ประกอบด้วย 6 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) มุ่งสร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน จัดให้มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (one stop service) มีหน่วยงานเฉพาะกิจที่คอยประสานงานให้บริการความช่วยเหลือโดยเฉพาะ 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในระดับสากลเป็นที่ยอมรับแก่นักท่องเที่ยวพัฒนาสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (smart city) 3) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโดยจัดให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้บริการ 4) สร้างความน่าเชื่อถือด้วยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดี มีความสุข และมั่นใจในความปลอดภัยด้านสุขภาพอนามัย มีประกันสุขภาพที่หลากหลายเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกใช้ก่อนเข้าประเทศไทยเพื่อเดินทางท่องเที่ยว 5) สามารถนำเอาเทคโนโลยีในการจัดการท่องเที่ยว (visitor management) มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) สถานที่ตั้งของสถานบันเทิงแบบครบวงจร ควรอยู่ในทำเลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน

และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมให้บริการ อยู่ในเมืองท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและดึงดูดใจ สถานที่ตั้งควรจะต้องอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่เพียงพอต่อความสามารถในการรองรับ

2.6 ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ (government support) ประกอบด้วย 7 ประเด็นย่อย ดังนี้ 1) พิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจร กำกับ ควบคุม การจัดตั้งกาสิโนตามกฎหมาย บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารงานภาครัฐเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้นักท่องเที่ยว และพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงานภาครัฐอัจฉริยะ (smart government) ที่มีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการพนัน 3) ให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกฎหมาย ควรจะต้องมีการเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานบันเทิงแบบครบวงจร 4) รัฐบาลจะต้องมีการส่งเสริมให้นายได้จากกาสิโนต่าง ๆ มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อกำกับดูแลด้านผลประโยชน์อย่างโปร่งใส เพื่อนำรายได้มาพัฒนาประเทศได้อย่างคุ้มค่า 5) รัฐบาลควรสนับสนุนเศรษฐกิจการท่องเที่ยว โดยการใช้สถานบันเทิงแบบครบวงจรเป็นกลไกในการดำเนินงานให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายกลางการท่องเที่ยวของโลก 6) รัฐบาลจะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานสำหรับควบคุมดูแลเกี่ยวกับปัญหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสังคม มีแนวทางในการป้องกันและปราบปรามหรือการแก้ไขปัญหาและการเยียวยาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน และ 7) สร้างความเข้าใจกับประชาชน มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดตั้งกาสิโนตามกฎหมายให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงในการดำเนินงาน

จากข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ทั้ง 6 ด้าน ผู้วิจัยนำเสนอในชื่อ TEMPIG Model ดังภาพที่ 2

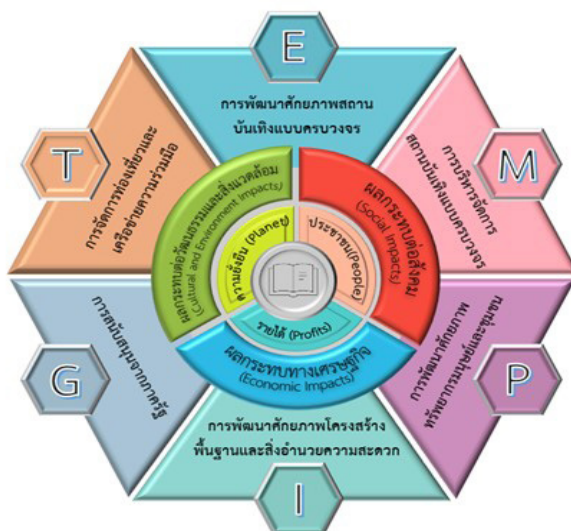
3. ผลการประเมินและนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีดังนี้

3.1 ผลการประชาสัมพันธ์ (public hearing) ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เป็นการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 110 คน ผลความคิดเห็นของประชาชน

ที่มีต่อข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92 ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 5 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 2 พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมเพื่อนำไปประเมินตรวจสอบและยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.2 ผลการประเมินเพื่อตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ

ประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) จำนวน 11 คน คะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าคะแนนมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) และด้านความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) ตามลำดับ

T: Tourism management and partnership
E: Entertainment complex
M: Management
P: People and community
I: Infrastructure and amenities
G: Government support

Sustainable Development Goals: SDGs

1. People 2. Planet 3. Prosperity 4. Peace
5. Partnership

Sustainable tourism

1. Economy 2. Social 3. Environment

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3

1. People 2. Profit 3. Planet

ภาพที่ 2 TEMPIG Model (ที่มา: Patsaphon Khamlai)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

1.1 การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ผู้วิจัยได้มีหลักคิดในการจัดทำนโยบายแบบมีส่วนร่วมนี้ด้วยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร จากแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการศึกษาศถานการณ์ ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม นำเอาข้อมูลที่ได้มานั้นมาจัดทำกรรณการสนทนากลุ่ม นำมาซึ่งการจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยแล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

การท่องเที่ยวของประเทศไทย กำหนดนโยบายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ได้ทำการศึกษา ต่อจากนั้นนำเอาข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้ไปทำการประชาพิจารณ์ ความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นกับข้อเสนอเชิงนโยบาย ขั้นตอนสุดท้าย คือ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายนี้ ทั้ง 4 ด้าน คือ ความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอ ซึ่งกระบวนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักคิดในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรการของกรมกิจการเด็กและเยาวชน (Department of Children and Youth, 2016) ที่ได้เสนอแนวคิดขั้นตอนกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยแบ่งออกเป็นการค้นหาและรวบรวมข้อมูล การรับรองและสนับสนุน การกำหนดนโยบาย การดำเนินการกำหนดนโยบาย การกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม การนำเอานโยบายไปประยุกต์ปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบาย การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ตัวแบบกระบวนการ

ของ เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (Getsuwan, 2014) สำหรับการ จัดทำนโยบาย จากตัวแบบนี้สะท้อนนโยบายสาธารณะเป็น กิจกรรมทางการเมืองเพื่อหาแบบแผนของกิจกรรมหรือ กระบวนการ เช่น การกำหนดปัญหา การกำหนดข้อเสนอ ของนโยบาย การทำให้นโยบายมีความชอบธรรม การนำนโยบาย ไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อข้อเสนอเชิงนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิดา เพ็งลี และมณฑล ศรีไกรกิติกุล (Penglee & Sorakraikitikul, 2017) ที่พบว่า การมีส่วนร่วม เป็นการร่วมมือกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนั้น อาจจะเป็นการร่วมกันคิด วิเคราะห์ วางแผน ตัดสินใจ และ ประเมินผล เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ได้กำหนดไว้ จากการดำเนินงาน วิจัยประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำข้อเสนอ เชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมกันคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และ ประเมินผล

1.2 จากการศึกษาเชิงเอกสาร การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ประยุกต์แบบวิเคราะห์ห่วงโซ่แห่งคุณค่า (value-chain analysis) (Wongkiattirat, Suwanpakdee, Parinyathanakul, Thananikom, & Nukulwutthiopas, 2005) เพื่อการเชื่อมโยง ของกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างคุณค่าให้แก่องค์กร ซึ่งทำให้ผู้วิจัย สามารถประมวลแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ห่วงโซ่คุณค่าของข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการ สถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยศึกษาถึงปัจจัยหลักและ ปัจจัยสนับสนุน เพื่อนำมาใช้สำหรับการร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย แบบมีส่วนร่วมได้ อาทิเช่น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของ เสนาะ ดิยาวี (Tiyao, 2007) และพัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (Wongkiattirat et al., 2005) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมเพื่อแสวงหาความได้เปรียบ ทางกลยุทธ์ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการจัดทำแผนนโยบาย รวมถึงการศึกษากระบวนการ จัดการของ สุธี ขวัญเงิน (Khwan-ngern, 2016) ที่พบว่า โดยหลักการจัดการ จะมุ่งเน้นหลัก 4 ประการ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์กร 3) การนำ และ 4) การควบคุม ส่วนแนวคิด องค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ จันทขั ววรรณธอม (Wannathanom, 2009) กล่าวว่า ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) นักท่องเที่ยว 2) สิ่งดึงดูดใจหรือแหล่งท่องเที่ยว 3) โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) องค์การภาครัฐ 5) องค์การภาคเอกชน และ 6) เจ้าบ้าน หรือประชาชนในท้องถิ่น และแนวคิดองค์ประกอบของ

ทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยวของ เทิดชาย ช่วยบำรุง (Choiabamroong, 2006) ได้กล่าวไว้ว่า ความมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ หรือ 5As ได้แก่ 1) การเข้าถึง (accessibility) 2) กิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว (activity) 3) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว (amenity) 4) สิ่งดึงดูดใจ (attraction) และ 5) ที่พัก (accommodation)

1.3 การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม การจัดการสถานบันเทิงที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทย จำนวน 6 องค์ประกอบ ในชื่อ TEMPIG ได้แก่ 1) ด้านการจัดการท่องเที่ยวและเครือข่าย ความร่วมมือ (tourism management and partnership) 2) ด้านการพัฒนาศักยภาพสถานบันเทิงแบบครบวงจร (entertainment complex) 3) ด้านการบริหารจัดการสถานบันเทิง แบบครบวงจร (management) 4) ด้านการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์และชุมชน (people and communities) 5) ด้านการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก (infrastructure and amenities) และ 6) ด้านการ สนับสนุนจากภาครัฐ (government support) โดยเน้นการ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นไปในมิติ ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ วายุภักษ์ วงศ์ศักดิ์รินทร์ และคณิต เขียววิชัย (Wongsakdirin & Kheovichai, 2021) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการพื้นที่คลองเจดีย์บูชาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอ เชิงนโยบายการจัดการพื้นที่คลองเจดีย์บูชาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 5 นโยบาย ดังนี้ 1) นโยบายด้านการบริหารจัดการ 2) นโยบาย ด้านการปรับภูมิทัศน์ 3) นโยบายด้านการจัดกิจกรรมการ ท่องเที่ยว 4) นโยบายด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการท่องเที่ยว และ 5) นโยบายด้านการประชาสัมพันธ์

1.4 ผลที่ได้จากการศึกษาในประเด็นการตรวจสอบและ รับรองข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการ สถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์กลุ่มอิง ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านความเป็นประโยชน์ และความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความ ความเป็นไปได้ และความสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ การจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการสถานบันเทิง

แบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย การศึกษาสถานการณ์ ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรค การสร้างรูปแบบมีกรอบแนวคิดจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากประชาชน การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ตลอดจน การได้รับการตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ จากการสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ สถานบันเทิงแบบครบวงจรเพื่อนำเอาข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่จัดทำไปพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีความเหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งมีความเป็นไปได้ถ้าให้นำเอาข้อเสนอเชิงนโยบายนี้ไปพิจารณาการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจร ในประเทศไทย อีกทั้งยังเล็งเห็นถึงความเป็นประโยชน์ของการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจรในประเทศซึ่งจะก่อให้เกิด การสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน การเพิ่มขึ้นของ รายได้ของประเทศส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจเพื่อนำรายได้ไป พัฒนาประเทศ โดยเล็งเห็นประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. นำข้อเสนอเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วมการจัดการ สถานบันเทิงแบบครบวงจรที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ไปปรึกษากับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา กระทรวงพาณิชย์ และคณะกรรมการการฯ ที่พิจารณา ความเป็นไปได้ของการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจร เพื่อนำไปศึกษาความสอดคล้องของนโยบายกับแผนยุทธศาสตร์ ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อพัฒนานโยบายนี้ให้มีความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือหน่วยงานอื่น ๆ นำเอา ข้อมูลไปสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้กับประชาชนได้ รับทราบข้อมูลและข้อเท็จจริงของการดำเนินงานเพื่อให้ สามารถจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจรให้เกิดขึ้นโดย ปราศจากข้อขัดแย้งจากประชาชน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ ในการพัฒนาประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการจัดตั้งสถานบันเทิงแบบครบวงจร เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนา ปรับปรุง บริหารจัดการความเป็นไปได้ ของการเปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจร

2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้มีแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการสถานบันเทิงแบบครบวงจร เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีให้กับประชาชน และสามารถสร้างการรับรู้ ให้กับประชาชนถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดตั้ง สถานบันเทิงแบบครบวงจร

3. การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาข้อเสนอ เชิงนโยบายนี้สำหรับการจัดทำเป็นนโยบายที่เป็นรูปธรรม เพื่อการผลักดันให้สถานบันเทิงแบบครบวงจรมีบทบาท ในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของ ประเทศไทย

References

- Chandrachit, Kanjana, Suthaluang, Pimpaporn, Kosasawiang, Thanyalak, & Thammasupreede, Supachai. (2022). **Has Thai Tourism Recovered? (การท่องเที่ยวไทยฟื้นตัวแล้วหรือยัง?)**. [Online]. Retrieved September 20, 2022 from <http://www.fpojournel.com/thai-tourism-situation/>
- Chareonwongsak, Kriengsak. (2012). **Entertainment Complex: The Questions that the Government Must Answer (Entertainment Complex: คำถามที่รัฐบาลต้องตอบ)**. [Online]. Retrieved January 7, 2023 from <http://drkriengsak.blogspot.com/2012/03/entertainment-complex.html>
- Choibamroong, Therdchai (Ed.). (2006). **Annual of International Thai Tourism Journal: 2006 (รวมบทความวารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ: ปีพ.ศ. 2549)**. Bangkok: Thailand Tourism Development Research Institute.
- Department of Children and Youth, Ministry of Social Development and Human Security. (2016). **Operation Manual of Preparation of Policy Proposals, Strategies, Plans and Measures for the Protection and Development of Children and Youth (คู่มือการ**

- ปฏิบัติงาน การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์
แผน และมาตรการด้านการคุ้มครองและพัฒนาเด็ก
และเยาวชน). [Online]. Retrieved September 28, 2022
from http://tpso4.m-society.go.th/images/DatabaseTPSO4/About_TPSO/Department-of-children.pdf
- Getsuwan, Ruangvit. (2014). **Public Policy (นโยบาย
สาธารณะ)** (3rd ed.). Bangkok: Borpit Printing.
- Jantanasaro, Ekapol. (2018). **The Study of the Attitude
of Thai People Towards the Establishment of
Casinos in Thailand (การศึกษาสำรวจทัศนคติของ
คนไทยต่อการก่อตั้งคาสิโนในประเทศไทย)**. Master's
dissertation, Thammasat University, Bangkok,
Thailand.
- Khwan-ngern, Suthee. (2016). **Principles of Management
(หลักการจัดการ)**. Bangkok: Se-Education.
- Nithiprapha, Nattakrit. (2021). **Situation Analysis of
MSME in the Tourism Business Field in 2021 and
Trends in 2022 (บทวิเคราะห์สถานการณ์ MSME
สาขาธุรกิจท่องเที่ยว ปี 2564 และแนวโน้มปี 2565)**.
[Online]. Retrieved September 18, 2023 from https://en.sme.go.th/upload/mod_download/download-20211012232619.pdf
- Penglee, Sunida, & Sorakraikitikul, Monthon. (2017).
The participatory development in employees retention
plan (การพัฒนาแผนการรักษาพนักงานแบบมีส่วนร่วม).
Panyapiwat Journal, 9(1): 59-69.
- Phomprapa, Krisada. (2017). Gambling and public opinion
in the United States on the full range of entertainment.
Casino resort in Thailand (พฤติกรรมการเล่นการพนัน
และความคิดเห็นของประชาชนในประเทศไทยที่มีต่อ
สถานบันเทิงครบวงจร รีสอร์ทคาสิโนในประเทศไทย).
**Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities,
Social Sciences and Arts)**, 10(2): 266-285.
- Rapeepat, Asin. (1984). **Community Participation in
Rural Development in Thai Social and Cultural
Conditions (การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา
ชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย)**. Bangkok:
Public Health Policy Center, Mahidol University.
- Thairat Online. (2022). **Announcement of the Council
Appointing a Special Committee to Study
Entertainment Complex – Legal Casinos (ประกาศ
สภาฯ ตั้ง กมธ. วิสามัญศึกษาสถาบันบันเทิงแบบครบ
วงจร-กาสิโนตามกฎหมาย)**. [Online]. Retrieved January
24, 2023 from <https://www.thairath.co.th/news/politic/2305797>
- The Secretariat of The House of Representatives.
(2022). **Report of the Results on the Study of the
Opening of Integrated Entertainment Complex,
Collecting Revenue and Taxes from Legal Casino
Businesses and Measures to Prevent and Solve
Illegal Gambling Problem, the Epidemic of
Electronic Gambling Kiosks and Online Gambling
(รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติเรื่อง การศึกษา
การเปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจร (Entertainment
Complex) การจัดเก็บรายได้และภาษีจากธุรกิจ
กาสิโนตามกฎหมาย และมาตรการในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาบ่อนการพนันผิดกฎหมาย การแพร่ระบาดของ
ตู้เกมพนันไฟฟ้าและการพนันออนไลน์)**. [Online].
Retrieved May 7, 2023 from https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/25motion_entertainment/ewt_dl_link.php?nid=342&filename=index
- The Thirteenth National Economic and Social Development
Plan (2023-2027) (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570). (2022, November 1).
**Royal Thai Government Gazette (No. 139 Special
Chapter 258 d, p. 1)**. [Online]. Retrieved October 7,
2023 from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF
- Tianam, Nakrob. (2017). Eastern Thai-Cambodian border
casino: Impact and management of border communities
(บ่อนคาสิโนชายแดนภาคตะวันออกไทย-กัมพูชา:
ผลกระทบและการจัดการของชุมชนชายแดน). **Romphruek
Journal of the Humanities and Social Sciences**,
35(2): 163-188.
- Tiyao, Sanoh. (2007). **Strategy Management (การบริหาร
กลยุทธ์)**. Bangkok: Thammasat University.
- Wamanond, Wannapa. (2018). Public policy process in
Thailand: Problems and solutions (กระบวนการ
นโยบายสาธารณะในประเทศไทย). **Kasem Bundit
Journal**, 19(March 2018, Special): 197-207.

- Wannathanom, Chantouch. (2009). **Tourism Industry (อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)**. Bangkok: Sam Lada.
- Wongkiattirat, Wattana, Suwanpakdee, Krissana, Parinyathanakul, Pornpan, Thananikom, Waleeporn, & Nukulwutthiopas, Porntip. (2005). **Strategic Planning: The Art of Mapping Organization towards Excellence (การวางแผนกลยุทธ์: ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ)** (3rd ed.). Bangkok: Innographic.
- Wongsakdirin, Wayupak, & Kheovichai, Kanit. (2021). Proposed policy for Chedi-bucha canal area management as the creative tourism attraction of Nakorn Pathom Province (ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการพื้นที่คลองเจดีย์บูชาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครปฐม). **Silpakorn Education Research Journal**, 13(2): 101-118.